

КОЛИ ДУША СПІВАЄ

Марта ЄЛІСЄВА

В останній день вересня, на свято Надії, Віри, Любові та матері Їхньої Софії, в обласному художньому музеї імені Г. Галагана відбувся концерт-презентація аудіоальбому вокального гурту академічного ансамблю пісні і танцю «Сіверські клейноди» — «Душа Сіверщини».

Уже давно колектив «Сіверських клейнодів» під керівництвом художнього керівника та головного диригента, заслуженого діяча мистецтв України Сергія Вовка займається не лише виконавською діяльністю, а й намагається зробити все, щоб зберегти скарби національної культури. По крупних артисти збирають пісні Сіверського краю, відправляючись у фольклорні експедиції, слухаючи пісні стареньких бабусь та дідусів, котрі передають їм безцінне багатство нашого краю — старовинні пісні, які народ співав у хвилини відпочинку, радості та смутку.

Багато з них увійшли до аудіоальбому «Душа Сіверщини», який вокальний гурт презентував на концерті.

На концерт із Києва завітав відомий лірник Михайло Хай, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач відділу етномузикології ІМФЕ імені М. Рильського НАНУ. Він продемонстрував віртуозне володіння старовинними народними інструментами — колісною лірою та старосвітською бандурою, і показав справжній майстер-клас із науково-виконавської реконструкції музичних традицій українців.

Захоплення рідним краєм

Марта ЄЛІСЄВА

27 вересня в Національному архітектурно-історичному заповіднику «Чернігів стародавній» відкрилася виставка робіт Олександра Снопка, підготовлена до сторіччя художника. На виставці представлені роботи майстра, написані ним у різні роки, більшість яких зберігається в нащадків художника.

Олександр Снопко — уродженець с. Ваганичі Городнянського району на Чернігівщині. Все своє життя захоплювався малюванням, хоча не мав художньої освіти. У сімнадцять років став студентом факультету живопису Харківського художнього інституту, та закінчити навчання завадила війна. Він пройшов із боями майже всю Європу й закінчив війну у Празі. Після війни працював у Спільці чернігівських художників. Його картини приваблюють теплотою та любов'ю до рідного краю. пейзажі, портрети, натюрморти дуже реалістичні, сповнені світла та ніжності.

Чернігівці мають змогу ознайомитися з творчістю митця, завітавши на виставку.

Тетяна Баженова: «Мої роботи — це моя душа»

Марта ЄЛІСЄВА

Персональна виставка заслуженого майстра народної творчості України Тетяни Баженової відкрилася в Чернігівській обласній універсальній науковій бібліотеці імені В. Короленка.

На ній представлені майже сімдесят робіт майстрині, виконані в різних техніках — печворку, клаптикового шиття, вишивки. Сюжети її робіт найрізноманітніші. Пейзажі, натюрморти, історичні замальовки, казкові персонажі — кожна робота особлива і вражає високою професійністю.

Можна по-доброму позаздрити енергії та оптимізму цієї

чарівної жінки, доля якої була непростюю.

Вона в дитячому віці пережила блокаду Ленінграда, та й потім життя випробувало її на міцність. Та незважаючи на все, вона ніколи не втрачала сили духу. Допомогала їй у цьому її творчість. Із дитинства вона захоплювалася вишивкою, макраме. Проте навчання, робота, родина

не дозволяли багато часу приділяти улюбленій справі. Лише у зрілому віці Тетяна Олексіївна повністю віддалася захопленню і має в творчому доробку понад 350 робіт, які експонувалися в Міжнародному виставковому центрі, Будинку художника, музеї М. Періха тощо.

За кадром фільму «ЗАКОХАНИЙ ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ»: Чому Олег Янковський називав зйомки бермудським трикутником

1 жовтня 1983 року відбулася прем'єра фільму Сергія Мікаеляна «Закоханий за власним бажанням». І ось уже понад 35 років фільм не сходить із екранів і не втрачає своєї популярності, він уже давно став класикою кінематографа і однією з найкращих робіт Олега Янковського, який зіграв головну роль. А насправді про його участь спочатку навіть не йшлося — за сценарієм, головні герої були зовсім іншими.

Усе почалося з новомодного на початку 1980-х рр. слова «аутотренінг», яке одного разу випадково потрапило на очі режисерові Сергію Мікаеляну: «Я взяв за звичку гнати від себе сумні думки і плекати райдушні. Мені хотілося поділитися з ким-небудь цим досвідом. Раптом я натрапив на газетну публікацію про аутотренінг, який тільки починав входити в моду. Виявляється, я більшу частину свого життя цим займався, не підозрюючи про це! Я подумав: а що, якщо працювати над собою цілеспрямовано? Мріяв, як, вийшовши з кінотеатру, глядачі наввипередки помчать додому займатися аутотренінгом, стануть кращими і щасливішими».

Робота над сценарієм фільму «Закоханий за власним бажанням» просувалася дуже складно й повільно. Разом із журналістом газети «Известия» Олександром Васинським вони по кілька разів

переписували окремі сцени, проте результатом все одно не були задоволені.

Доопрацювати сюжетні і стилістичні недосконалості авторам допоміг Віктор Мережко, який за 5 днів дописав деякі сцени й репліки. Однак він не захотів бачити своє ім'я третім у списку сценаристів і відмовився від згадки свого прізвища в роботі над цим фільмом.

За сценарієм, головна героїня була худорлявою панянкою з довгим носом. І хоча зовні актриса Євгенія Глушенко абсолютно її не нагадувала, роль вона отримала без проб — режисер побачив її у фільмі «Уперше заміжня» і зрозумів, що в його фільмі має зіграти саме вона. Зійшлися на тому, що героїня буде повненькою, але в процесі роботи над собою візьметься худнути. Актриса проявила чудеса героїзму, покірливо погоджуючись на всі спроби гримерів максималь-

но спотворити її зовнішність.

А ось із головним героєм усе було складніше. За сценарієм, йому повинно було бути не більше 24 років, але жоден із акторів цього віку не вразив режисера. За його словами, «один претендент був занадто прямолінійний, інший занадто благополучний, третій без гумору або не «монтувався» з Євгенією Глушенко». Його приятелю Олегу Янковському на той момент було вже далеко за 30, до того ж ніхто не міг його уявити в образі неохайного колишнього спортсмена і алкоголіка, проте актор зміг переконати всю знімальну групу на чолі з режисером, що цю роль ніхто краще за нього не зіграє.

Однак тут з'явилися нові складності: як з'ясувалося, одночасно з цією картиною Янковський мав приступити до зйомок у фільмі Романа Балаяна «Польоти уві сні і наяву». У той же час він продовжував виступати на театральній сцені. Тому Мікаелян вирішив розпочати зйомки раніше графіка, а коли Янковський разом із трупною Ленком вийшов на гастролі до Ташкента, вся знімальна група поїхала слідом за ним. Саме там і були зняті багато сцен, напри-

клад, та, в якій Віра садить п'яного Ігоря в таксі, і та, де головні герої розшукують солдатські могили (для цього в Ташкент, де не було військових поховань, спеціально доставили привезти кілька обелісків).

Олегу Янковському під час зйомок доводилося буквально розриватися на частини. Актор розповідав: «Про себе я те своє життя називав «бермудським трикутником». Я розривався між містом Володимиром (Балаян), Підмосков'ям (Мікаелян) і Москвою (театр). Я спав по 3—4 години на добу. Але був на підйомі, оскільки подобалося працювати, подобалися ролі».

Роль художника, якому позувала Віра, повинен був зіграти Георгій Віцин, але він не встигав на зйомки, і його замінив режисер-мультиплікатор Іван Уфимцев (творець «38 папуг» і «Лошарика»). А озвучив його персонажа все-таки Віцин.

Фільм користувався і продо-

вжує користуватися неймовірним успіхом у глядачів. У перший рік прокату його подивилися 30 млн осіб. У 1983 р. за результатами опитування читачів журналу «Радянський екран» Олег Янковський був названий найкращим актором року, в тому ж році фільм отримав головний приз на кінофестивалі в Ленінграді, а Євгенія Глушенко стала володаркою «Срібного ведмедя» за найкращу жіночу роль на Міжнародному кінофестивалі в Берліні і призу «За краще виконання жіночої ролі» на Міжнародному кінофестивалі у Варні.